

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 2. Cur incarnata secunda Persona.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

Dixit custos, venit manè &c. II. 21. 12. Ab ipsa primæ pravagationis hora, usque ad Christum, omnes sub nocte erant; & viam revertendi ad patriam, portam intrandi ad vitam, invenire non poterant: & idcirco veri diei manè desiderabant. Dixit itaque, *venit manè*. Manè desideratis, manè habetis: in adventum Filij mei suspiratis; citò veniet, quem quæritis. Richardus a S. Vict. l. de Verbo Incarn. cap. 3.

Spiritus Domini super me &c. II. 61. 1. Quando unxit me? quando concipiebar: in utero matris Dominus unxit me. Illic Dominus in regem unxit me; & in Sacerdotem quoque illic Dominus unxit me. S. Rupertus hic.

Magnus dies Jezrahel. Oleez 1. 11. Magnum diem Jezrahel vocat diem Incarnationis Christi, & Redemptionis; quò ipse collecturus erat Jezrahel, id est, semen Dei, putà populùm Fidelem, tam ex Gentibus, quàm Judæis. Corn. in Zachar. c. 4.

Et ecce vir ascendens super equum rufum. Zach. 1. 8. In Christo Divinitas Humanitate, tanquam equò, usà est: unde & in Zacharia equus rufus ostenditur: & in Evangelio Samaritanus hominem à latronibus convulneratum jumento suo imposuisse legitur. Rupertus de div. offic. l. II. c. 13.

Jesus erat indutus vestimentis sordidis. Zach. 3. 3. Locutus est de Jesu Filio Dei: ut ostenderet, eum primò in humilitate, & carne, esse venturum: hæc enim est vestis Sordida. Lactantius l. 4. div. instit.

Ex Novo.

Visitavit, & fecit redemptionem plebis sue. Luc. 1. 68. in Incarnatione, ad instar solis illuminando Mundum. S. Vinc. Ferr. fer. 5. post Latrare.

Exijt, qui seminat. Luc. 8. 5. Allegoricè potest exponi de Incarnatione Filij Dei; quod seminatum in terra uteri Virginalis, conculcatum, id est, despectum est, à Judæis. *Volucres cæli comederunt illud;* id est, reges Orientis. *Supra petram* in conversatione, quia Judæi ipsam voluerunt lapidare. *Insuper spinas* in Coronatione. *In terram bonam,* in sepultura? *& ortum,* id est, resurgendo, *fecit fructum centuplum.* Idem f. D. Sexag.

Quis ex vobis homo, qui habet centum oves &c. Luc. 15. 4. Adventus ad quærendam ovem perditam Incarnatio est Filij Dei: imposito ovis in humeros, redemptio est humani generis in proprio corpore: reditus domum, resurrectio, & ascensio est in cælum. Cajetanus hic.

Cecidit super collum ejus. Luc. 15. 20. Cecidit, cum per Christum Divinitas tota, nostrà decumbit, & incumbit, in carne. S. Chrysol. l. 5.

Et ecce equus albus, & qui sedebat super illum, habebat arcum, & data enim ei corona. Apoc. 6. 2. Equus albus Humanitas Christi in qua multum fecit peccati contagium. Sessor Verbum, qui eam in omnibus

operibus suis regebat; à cujus nutu, & voluntate, neque tantillum unquam deviauit. Hic habebat in manu sinistra arcum, quò malos percutebat; & sagittas, id est, judicariam potestatem. S. Thom. Vill. D. Quing.

§. II.

Cur Incarnata secunda Persona?

DE Verbo vita. I. Jo. I. 1. Causa, cur Filius sit incarnatus, non Pater, aut Spiritus S. hæc est: quia Incarnatio idcirco facta est; ut per eam Deus se manifestaret hominibus: Verbi autem est, rem manifestam facere. Cornelius hic.

Filius est similitudo Dei. Angelus autem, & homo, assumpserat sibi similitudinem Dei. Debut ergo ille incarnari, cui specialiter injuria facta fuerat; ut istum misericorditer salvaret; illum justè damnaret. S. Anselmus in Elucidario.

Divina dispositio, quâ Filij Personam potius, quàm Patris, aut Spiritus S. incarnari complacuit, idcirco maximè miranda est: quia peccatum primi hominis maximè contra eundem Filium commissum est; ob cujus expiationem Filius ipse homo fieri dignatus est. Utique contra Filium, quia eum, qui Sapientia Patris est, superbe amulati sunt; id est, pares illi sese fore arbitrati sunt, habendo scientiam omnium. *Adam quasi unus ex nobis,* id est, quasi Filius, qui Sapientia Patris est; cujus aequalitatem appetivit, id est, scientiam boni, & mali. Unde miranda Divinitatis dispensatio, mira dignatio: ut ille, contra quem potissimum peccatum commissum est, scilicet Filius, intercessor apud Patrem accederet homo factus; & pro inimicis suis morte spontaneâ charitate addictus: tanquam si Isaac idcirco se patiatur immolari, ut Ismael in gratiam patris, ac matris veniat, suusque coheres fiat: qui ideo fuerat ejectus; quia se, non ipsum patrem, persequeretur. Rupertus l. II. c. 18.

Quid sibi vult, ut è tribus Personis, non Pater, non Spiritus S. advenerit, sed Filius? minime id factum, arbitror sine causâ. -- Quid agat Filius, videns pro se zelare Patrem, & nulli penitus parcere creaturæ? ecce, inquit, occasione mei creaturas suas Pater amittit? Alitudoinem meam primus Angelus affectavit; & populum, qui sibi credidit, habuit: sed continuo Patris Zelus graviter vindicavit in illum, percutiens eum pariter cum omnibus suis, plagâ incurabili, castigatione crudeli. Scientiam quoque quæ nihilominus mea est, furripere homo voluit: & nè illi quidem misertus est, nec peperit oculus meus. -- Ergo ut sciant, quia & ego diligo Patrem: per me recipiat, quos quodammodo propter me amisisse videtur. S. Bernardus l. 1. de adventu D.

Exigebat ratio, ac divinæ congruebat Sapientie, ut per ipsum humanum restauraretur genus, per quem conditum esse, sacra testantur eloquia Sancti. Laurentii, Just. lib. de spir. resurr. animæ.

Quoniam eodem habet res formari, & deformatam reformari; & omnia leguntur per Sapientiam esse facta Pl. 103. *ne* necesse est, omnia per Sapientiam reformari. Imago ergo rationalis isanimæ, quæ ad totius Sapientiæ similitudinē legitur esse facta; per peccatum verò postmodum deformata in tantum, ut meritò possit quæri, *cujus est hac imago?* per Sapientiam est necessariò reformanda. S. Bonav. in Sap. c. 6.

§ III.

Incarnatio opus stupendum potentie Dei.

Vina &c.

Ex Veteri, & Novo.

Quoniam *elevata est magnificentia tua.* Pl. 8. 2. Magnificentia Domini est Incarnationis arcanum. Inter cujus diversa miracula hoc nobis super omnia cognoscitur esse celebransum; quòd Deus dignatus sit homo fieri; & crucem pro omnium salute sustinuit. Cassiodorus hic.

Super semur tuum potentissime. Pl. 44. 4. Quoniam Deus Verbum carnis debilitati se conjuncturus erat pulchrè additur, *potentissime*: quoniam maximæ potentie demonstrationem habet; posse DEUM in humana esse natura. S. Basilii hic.

Excita potentiam tuam, & veni. Psal. 79. 3. Tanquam patientem, & otio utentem, DEUM excitat: omnem tuam, inquit, potentiam move, nostram salutem tractans. B. Theodoretus hic.

Consurge, consurge, induere fortitudinem brachium Domini. Il. 51. 9. Ac si dicat: quid tam diu te contines in sinu Patris, o brachium Domini: consurge, & induere & fortem dilectionem, pulchram, & fortem obedientiæ charitatem. S. Rupertus hic.

Domine, audivi auditionem tuam. Habac. 3. 2. Sept. addunt: *consideravi opera tua, & obstupui, vel expavi.* Quod Sancti. Aug. l. 18 de Civit. 32. allegoricè refert ad opus Incarnationis Christi: quòd præ sui novitate, tantæque Majestatis exinanitione, stuporem, & sacrum honorem, ex sui reverentia incutit. Equidem si cum S. Magdalena sedentes, & abstracti, non aliud contempleremur totâ vitâ quàm hoc: *Verbum Caro factum est; Deus homo;* jugiter obstupesceremus. Et quò magis, ac diutius, illud contempleremur; in eo magis in stuporem, imò in extasim, raperemur. Corn. hic.

Et vocabunt nomen ejus Emmanuel. Matth. 1. 23. Nota: Christus ab Isaia, & Mattheo, non vocatur Emmanuel Jehova, vel Emmanuel Adonai, aut Eloim; sed *Emmanuel*; cum tamen hæc omnia sint nomina Dei: quia Jehova notat Dei essentiam, ut Ens primum, summum, & immensum. Adonai Dei Dominium. Elohim providentiam, & judicem omnium. El autem significat Dei robur, & omnipotentiam; quia Deus in Incarnatione summum robur, & potentiam ostendit, Cornelius hic.

Fecit potentiam in brachio suo. Luc. 1. 51. Communis, & vera, expositio intelligit Verbum Dei incarnatum. Alia dicuntur opera manuum, digitorum, seu unius digiti Dei. Pl. 101. 26. *opera manuum tuarum sunt caeli.* Pl. 8. 4. *quoniam videbo caelos tuos opera dignitorum tuorum.* Ex. 8. 19. *Digi us Dei est hic.* At Incarnatio; cum opus fuerit majoris negotij, integro Dei brachiò opus fuit. Sylveira hic.

Missus est Angelus Gabriel. Luc. 1. 26. Gabriel denominatur à fortitudine Dei: tum quia in mysterio Incarnationis Verbi Dei tota ratio tacti est fortitudo, seu potentia facientis (nihil siquidem opus comparabile est operi, quò Verbum Caro factum est) tum quia annuntiabat Messiam non solum fortissimum ad debellandum, quæ sunt Carnis, Mundi, & demonum; sed Patrem totius veræ fortitudinis. Cajetanus hic.

Ex Patribus, & aliis.

Quid est magis tremendum? quòd se dedit Deus terris; aut, quòd vos dat cælo? quòd societatem carnis intrat ipse; aut quòd vos facit consortium Divinitatis intrare? quòd mortem sumit ipse; aut quòd vos resumat ex morte? quòd ipse in vestram nascitur servitutem; aut quòd sibi vos gignat in liberos? Est utique terribilis, quòd terra transfertur in cælum, homo pietatem mutatur, servitutis fors dominationis jura fortitur. S. Chrysolog. l. 67.

Abyssus planè impericrutabilis, Incarnationis Dominicæ Sacramentum, abyssus impenetrabilis. *Verbum Caro factum est, & habitavit in nobis.* S. Bernardus l. 2. de Annunt. B. V.

Advertite lumen in lucerna testæ, solem in nube, Deum in homine, in luteo vasculo carnis nostræ splendorem gloriæ, candoremque lucis æternæ. Guarricus l. 2. de Nat. D.

Amplius Deus innotuisti in Filio, quàm in Mundo, & perfectius in homine, quàm in orbe. In hoc monstrâsti, quis esses, quid scperes, quid posses, quantumque amares, quantum ignosceres; quàm bonus, quàm pius, quàm misericors, & quàm magnificus esses. S. Thom. Vill. l. 3. in Nat. D.

Mirare, quòd in ipso principium junctum est cum postremo, Deus cum homine sexto die formatò. Æternum junctum est cum homine temporali in plenitudine temporum, de Virgine nato; simplicissimum cum summè composito; actualissimum cum summè passo, & mortuo; perfectissimum, & imensum, cum modico; summè unum cum individo composito, & à cæteris distincto, homine scilicet Jesu Christo. S. Bonavent. l. 1. c. 6.

Convenerunt in unum in illo thalamo Virginali Creator, & creatura; factor, & factura; Deus, & homo; Redemptor, & redemptus; captivitas, & redemptio; pretium, & emptum; amor, & amatus; mors, & vita; nobilitas, & abjecto; dives, & pauper; judex justus, & justè damnatus; liberans, & liberandus; æternum, & temporale; antiquum, & novum.